

Julkaisut ja tutkimuksen arviointi - katsaus OKM:n vireillä oleviin hankkeisiin

**Tutkijat, kirjastot ja tutkimuksen arviointi -seminaari
9.11.2011, Helsinki**

*Opetusneuvos
Olli Poropudas*

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Tiedepolitiikan tavoitteet ja keinot

- Tavoitteet
- laajemmin: tutkimuspolitiikan tavoitteet
 - edistää tieteellisen tutkimuksen tavoitteita
 - edistää uusien ideoiden kaupallista hyödyntämistä
- Välineet
 - rahoitus
 - tutkijakoulutus
 - kansainvälistyminen
 - tutkimusorganisaatioiden yhteistyö

Tutkimuksen arvioinnin rooli

- **kuinka paljon?**
- **millä tieteenaloilla?**
- **mitkä tutkimusorganisaatiot?**
- **laatu kansallisesti?**
- **laatu kansainvälisessä vertailussa?**
- **taloudellisuus**

Julkaisujen rooli tutkimuksen arvioinnissa

- panos-tuotos-ajattelu
- panoksina tutkimustyövuodet, tutkimusmenot
- tuotoksina julkaisut ja tutkimuksen laatu
- laadun mittaaminen:
 - 1) vertaisarviointi,
 - 2) sitaatiot
 - 3) julkaisufoorumit

OKM:n tietopohjatyö

- JURE-projekti 5/2009-10/2011
 - **JURE-projektin alaisuudessa on toiminut yhdeksän työryhmää, joihin on osallistunut 41 henkilöä 23 eri organisaatiosta**
- 1) Tieteenalaluokitustyöryhmä 1-9/2010
 - **ehdotus uudeksi tieteenalaluokitukseksi**
- 2) Sisältötyöryhmä 1-9/2010
 - **ehdotus kansalliseen julkaisurekisteriin sisällytettävistä tiedoista**
- 3) Taiteellisen toiminnan työryhmä 1-5/2011
 - **ehdotus julkaisurekisterin sisällöstä taiteellisen toiminnan osalta**
- 4) Tekninen työryhmä 1/2010-
 - **Raketti-XDW-käsitemallin määrittelyä julkaisujen osalta**

OKM:n tietopohjatyö....

- 5) Pilotointityöryhmä 10/210-3/2011
 - ehdotus julkaisutietojen keruuseen ja tallentamiseen liittyvien vaihtoehtoisista menetelmistä ja prosesseista
- 6) JURE I –työryhmä 3-8/2011
 - selvitys kuinka julkaisutietoja voidaan hyödyntää yliopistojen julkaisutoiminnan arvioinnissa
 - yliopistojen 2010 julkaisutietojen yhdistäminen keskenään WoS-tietoihin
- 7) JURE II –työryhmä 3-5/2011
 - ehdotus kansalliseen julkaisurekisteriin perustamisesta ja käyttöönotosta
 - prosessien kuvaus, kustannusarvio, vaatimusmäärittelyt, organisointi

OKM:n tietopohjatyö....

- 8) Sitaatioindeksityöryhmä I 1-9/2010
 - arvio kansainvälisten julkaisutietokantojen käyttömahdollisuuksista kansallisen julkaisurekisterin sekä suomalaisen tutkimuksen kartoituksen, arvioinnin, ja seurannan tietolähteenä
 - ehdotus kansainvälisten julkaisutietokantojen aineistojen hankinnasta
-
- 9) Sitaatioindeksityöryhmä II 1-8/2011
 - raportti suomalaisen tieteen kansainvälisestä asemasta ja tutkimusorganisaatioiden tutkimuksen tuottavuudesta, vaikuttavuudesta ja laadusta sekä kansainvälisen yhteistyön laajuudesta ja kehittymisestä

OKM:n tietopohjatyö....

- Muut
 - Kansalliskirjaston FinElib on neuvotellut erilliset sopimukset Thomson Reutersin ja Elsevierin raakadatan hankkimisesta ja käyttöoikeuksista
 - Kansalliskirjaston selvitys kotimaisten viitetietokantojen kehittämistä palvelemaan myös kansallisen julkaisurekisterin tarpeita
- Julkaisufoorumi-hanke 5/2010-
 - Hankkeen tavoitteena on luoda järjestelmä, jossa tieteellistä julkaisutoimintaa voidaan arvioida määrän lisäksi myös laadullisesti
 - työ 23 tieteenalakohtaisessa paneelissa, joiden jäseninä yli 200 tiedeyhteisön edustajaa

Tulokset

- **tieteellisten ja taiteellisten julkaisujen osalta RAKETTI-hankkeen XDW-käsitemallia on rakennettu JURE-projektin ehdotusten pohjalta**
- **liki kaikki tehdyt ehdotukset ovat – usein lausuntokierroksen jälkeen - siirtyneet OKM-julkaisutiedonkeruussa käytettyihin käsitteisiin, luokituksiin ja menetelmiin**
- **julkaisut ja niiden laatuluokitus ovat saamassa merkittävän sijan valmisteilla olevassa yliopistojen rahoitusmallissa (13 % eli yli 200 milj. euroa vuosittain)**
- **ministeriöllä on nyt tietopohja, jolla arvioida yliopistojen tieteellisen toiminnan määrää, laatua ja rakennetta**

Tulokset

- tietopohjan perusteella voidaan arvioida myös muiden tutkimusorganisaatioiden (valtion tutkimuslaitokset, yliopistosairaalat jne.) roolia suomalaisen tutkimuksen kokonaiskentässä
- Suomen bibliometrinen osaaminen (asiantuntijat, aineistot) on vahvistunut
- Suomi on kirinyt kiinni kuilua muihin kehittyneisiin tiedemaihin tutkimuksen laadun arvioinnissa.

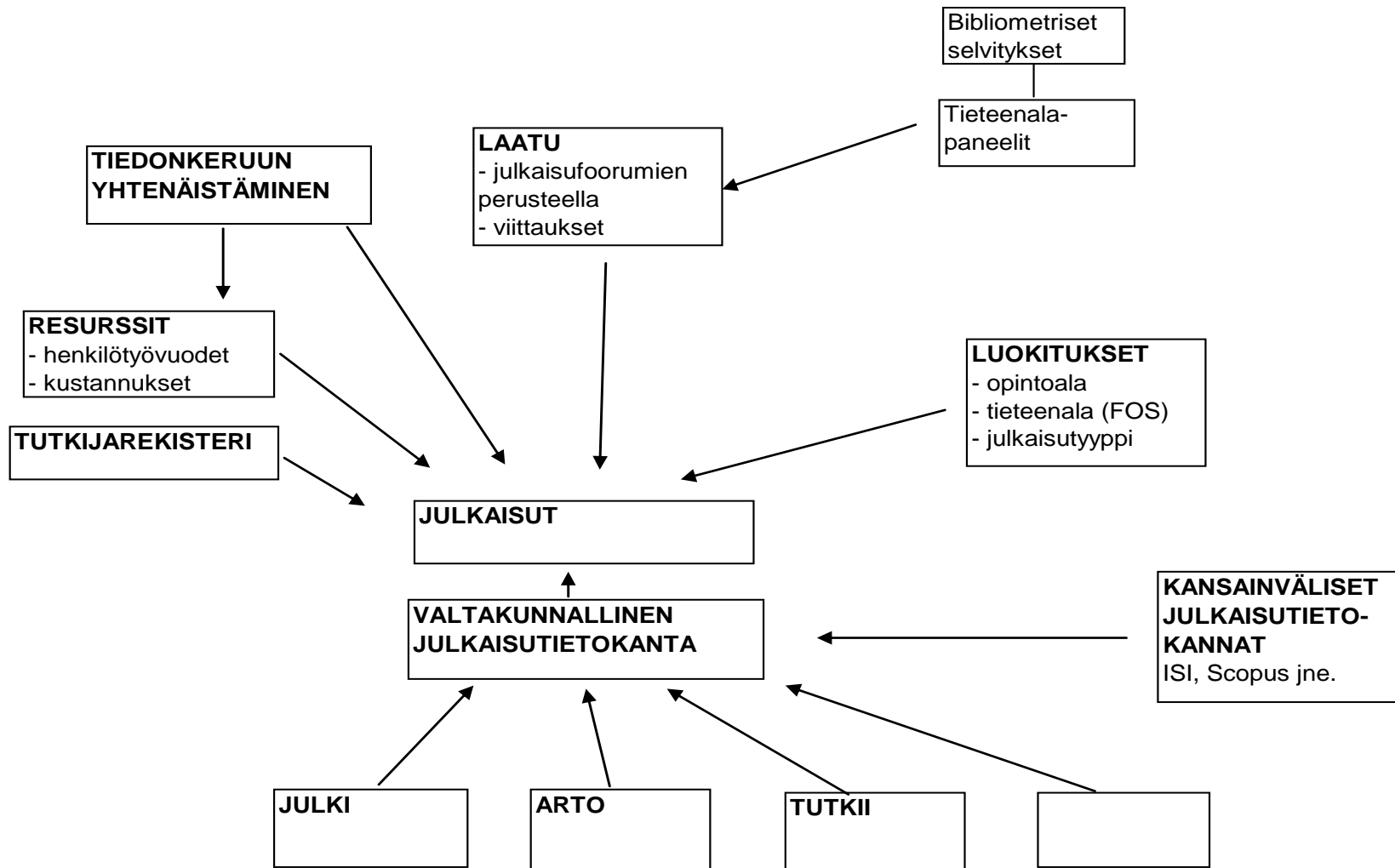
Vireillä olevia hankkeita

- Kansallisen julkaisurekisterin perustaminen ?
- julkaisutietojen keruun kehittäminen
- rahoitusmallin yksityiskohdat
- sitaatioiden ja julkaisufoorumin vertailu
- aineistojen hyödyntämisen järjestäminen: vuotuinen seuranta, suhde Akatemian Tieteen tila ja taso -hankkeeseen
- kotimaisten tieteellisten artikkelien metatietovaraston kehittäminen

Lisätietoja

»<http://raketti.csc.fi/jure>

Valtakunnallisen julkaisutietokannan kytkennät

Yliopistojen julkaisutietokannat